

Aika 05.10.2021 klo 16:30 - 18:11

Paikka Kirjasto / sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
78		Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
79		Esityslistan hyväksyminen	4
80		Pöytäkirjan tarkastustapa	5
81		Perusturvan ajankohtaiset asiat	6
82		Sosiaalihuollon asiakasmaksut 1.7.2021 alkaen	7
83		* Perusturvan toimialan talousarviesitys vuodelle 2022	10
84		Lisämääräraha vuoden 2021 talousarvioon	11
85	1-4	Valvottujen tapaamisten yhteishankinta	13
86		Muut asiat	15

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Saapuvilla olleet jäsenet	Häätylä Matleena		
	Karanta Janne		
	Kauppinen Markku	varapuheenjohtaja	
	Keteli Inka		
	Saarelainen Topi	puheenjohtaja	
	Tattari Riikka-Leena		
	Tähtinen Terhi		Teams
Poissa	Hakkarainen Heidi	kunnanhallituksen puheenjohtaja	
	Vuopionperä-Kovanen Helena	kunnanjohtaja	
Muut saapuvilla olleet	Kotimäki Tuula	esittelijä, perusturvajohtaja	
	Breilin Henna	Pöytäkirjanpitäjä	
	Niemi Annukka	vanhuspalveluvastaava	

Allekirjoitukset

Topi Saarelainen
puheenjohtaja

Henna Breilin
pöytäkirjanpitäjä

Käsiteltyt asiat § 78 - 86

Pöytäkirjan tarkastus Toivakka

Terhi Tähtinen
pöytäkirjantarkastaja

Matleena Häätylä
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen osoitteessa www.toivakka.fi

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Perltk 05.10.2021 § 78

Ehdotus: Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Esityslistan hyväksyminen

Perltk 05.10.2021 § 79

Toivakan kunnan hallintosäännön 139 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toivakan kunnan hallintosäännön 140 § mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Ehdotus: Perusturvalautakunta hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjan tarkastustapa

Perltk 05.10.2021 § 80

Ehdotus: Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Terhi Tähtinen ja Matleena Häätylä.

Päätös: Valittiin Terhi Tähtinen ja Matleena Häätylä.

Perusturvan ajankohtaiset asiat

Perltk 05.10.2021 § 81 Valmistelija(t): perusturvajohtaja Tuula Kotimäki puh. 0400 393 009

Vanhuspalveluvastaava esittelee iäkkäiden palveluiden ajankohtaiset asiat.

Ehdotus: Perusturvalautakunta merkitsee ajankohtaiset asiat tiedokseen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Perusturvalautakunta	§ 54	15.06.2021
Perusturvalautakunta	§ 82	05.10.2021

Sosiaalihuollon asiakasmaksut 1.7.2021 alkaen

Perltk 15.06.2021 § 54

Valmistelija(t): perusturvajohtaja Tuula Kotimäki puh. 0400 393 009,
vanhuspalveluvastaava Annukka Niemi puh. 040 839 3489

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (734/1992) muutokset (1201/2020) tulevat voimaan 1.7.2021. Maksukattoa koskevat muutokset tulevat voimaan 1.1.2022. Asiakasmaksulain muutoksilla laajennetaan palvelujen maksuttomuutta sekä kohtuullistetaan maksuja. Kuntien asiakasmaksut ja niitä koskevat päätökset on päivitettävä muuttuneiden säännösten mukaisiksi 1.7.2021 lukien.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen maksujen määrittämisessä noudatetaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992, jäljempänä asiakasmaksulaki) ja asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992, jäljempänä asiakasmaksuasetus). Palveluista, joiden maksuista ei ole säädetty erikseen laissa tai asetuksessa, voidaan periä kunnan päättämä maksu, joka saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Laki ja asetus määrittelevät yleensä maksujen enimmäismäärät, joista kunta voi poiketa vain alaspäin.

Asiakasmaksulakiin on lisätty säännökset pitkäaikaisten asumispalvelujen asiakasmaksuista. Maksut määräytyvät yhdenmukaisin perustein jatkuvassa ja säännöllisessä kotiin annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa tavallisessa palveluasumisessa. Jatkuvan ja säännöllisen kotiin annettavan palvelun maksusäännökset on nostettu asetuksesta lakiin, ja palvelun enimmäismaksuprosenttia on rajoitettu tuntien mukaan.

Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen (ympäri vuorokautinen palveluasuminen) maksuista säädetään puolestaan pitkälti vastaavasti kuin pitkäaikaisen laitoshoidon maksuista. Tehostetussa palveluasumisessa asiakkaalle jätettävä vähimmäiskäyttövara on 164€/kk ja laitoshoidossa vähintään 110€/kk. Maksun perimistä koskevalla lain 2§:llä selkeytetään sitä, että maksun periminen kuuluu nimenomaan kunnalle eikä kunta voi siirtää palveluntarjoajalle oikeutta maksun perimiseen. Ostopalveluista peritään samat maksut kuin kunnan itsensä tuottamista palveluista.

Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen, perhehoitolaissa tarkoitetun perhehoidon, terveydenhuoltolaissa tarkoitetun laitoshoidon sekä sosiaalihuoltolaissa tarkoitetun laitospalvelun osalta pitkäaikaisuuden edellytyksenä on 3 kuukautta. Kotiin annettavien palvelujen (kotisairaanhoito, kotisairaalahoito, kotipalvelu, kotihoito) osalta pitkäaikaisuuden edellytyksenä on se, että asiakas saa palvelua vähintään

kerran viikossa ja lisäksi palvelun arvioidaan kestävän vähintään 2 kuukautta, tai palvelu on tosiasiallisesti kestänyt jo vähintään 2 kuukautta.

Laki korostaa asiakasmaksujen alentamisen ja perimättä jättämisen ensisijaisuutta suhteessa toimeentuloturvaan.

Oheismateriaalina olevassa sosiaalihuollon asiakasmaksut 1.7.2021 asiakirjassa on huomioitu lakisääteiset muutokset. Lisäksi on tehty tarkennuksia ja teknisiä muutoksia.

Palvelusetelillä järjestettävien palveluiden osalta asiakasmaksuun kohdentuva muutos edellyttää palvelusetelin sääntökirjan muuttamista. Tarkempi ohjeistus palvelusetelin käyttöön on tulossa ja asia tuodaan perusturvalautakunnan kääsiteltyyn syksyn 2021 aikana. Myös maksukattoon kalenterivuodesta 2022 tulevat muutokset esitellään perusturvalautakunnalle syksyn 2021 aikana.

Ehdotus: Perusturvalautakunta hyväksyy sosiaalihuollon asiakasmaksuihin 1.7.2021 esitetyt muutokset.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimenpiteet:

Perltk 05.10.2021 § 82

Valmistelija(t):

vanhuspalveluvastaava Annukka Niemi puh. 040 839 3489,
perusturvajohtaja Tuula Kotimäki puh. 0400 393 009

Kotihoidon tukipalveluista turvapalveluiden hinnoittelussa ja määrittelyssä on tapahtunut muutoksia 1.9.2021 alkaen. Turvapuhelinpalvelun Toivakan kunnan turvapuhelinasiakkaille tuottaa AddSecure Smart Care Oy. Asiakasmaksuohje tulee päivittää vastaamaan muutoksia.

Turvapuhelinpalveluista perittävän asiakasmaksun (35 €/kk) ja turvahälytyskäynnin (15 €/kerta) hinnat eivät muutu.

Muutokset ja uudet tuotteet ovat seuraavat:

Paikantava turvakello 49,00 €/kk (korvaa paikantavan rannekkeen 30 €/kk)
Voinnintarkastussoitto 64 €/kk

Lisälaitteet:

Painikeavustin 15,00 €

Lisäranneke tai -riipus 5,50 €/kk (aiemmin 5€/kk)

Savu- ja palovaroitin 7,50 €/kk (aiemmin 5€/kk)

Ovihälytin 7,50 €/kk (aiemmin 5€/kk)

Kaatumishälytin 10,50 €/kk

Liikeilmaisoin 10,50 €/kk

Vuodevahti 12,50 €/kk

Hellavahti 7,50 €/kk

Digitaalisen turvpuhelimien älykäs poistumisvalvonta 16,50 €/kk

Paikantavan turvakellon lisälaitteet:

dementiaranneke 46,50 €

dementiarannekkeen lisäävain 17 €

joustohihna 13 €

kaulanauha 15 €

laturi 13 €

lisämajakka tai minimajakka 10,90€

Ehdotus:

Perusturvalautakunta hyväksyy esitetyt muutokset sosiaalihuollon asiakasmaksuihin.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Perusturvan toimialan talousarvioesitys vuodelle 2022

Perltk 05.10.2021 § 83 Valmistelija(t): perusturvajohtaja Tuula Kotimäki, puh. 0400 393 009, talous- ja hallintosihteeri Henna Breilin, 040 5908 235

Kunnanhallitus on antanut 16.8.2021 (§ 226) vuoden 2022 talousarvion laadintaohjeen. Hallintokuntien tulee laatia käyttötalousosaa koskevat esitykset 15.10.2021 mennessä. Talousarvioaineistot tulee käsitellä lautakuntatasolla marraskuussa (perusturvalautakunta 3.11.2021) ja toimittaa sen jälkeen kirjanpitoon.

Perusturvan osalta talousarvioraami 2022 on 8 510 355 euroa (tulot 240 000 euroa, menot 8 750 355 euroa). Talousarvioraamissa on huomioitu henkilöstökulujen arvioitu kasvu 1,0 % sekä erikoissairaanhoidon kulujen lisäys 300 000 €.

Terveystalouden kustannusten nousu tulee aiheuttamaan haasteita talousarvion raamin riittävyys. Perusterveydenhuolto on esittänyt Toivakan kustannusarvioksi 1 966 000 euroa (vuoden 2021 talousarviossa 1 615 745 euroa). Sairaanhoitopiiri on ilmoittanut kuntalaskutuksen kasvupaineen olevan noin 12,8 % vuoden 2021 tasoon verrattuna. Kasvu sisältää sekä palvelujen käytöstä johtuvaa kasvua että sairaanhoitopiirin taloussuunnitelman mukaista laskutusta alijäämien kattamiseksi. Lisäksi sote-uudistuksen nopeuttama alijäämän kattamisvelvoite voi aiheuttaa lisäpainetta arviolta n. 500 000 €.

Talousarvion täydennettävä versio 1. oheismateriaalina.

Ehdotus: Perusturvalautakunta käy keskustelun toimialan taloudellisista ja toiminnallisista tavoitteista vuodelle 2022 käyttötalouden suunnittelun täsmentämiseksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Annukka Niemi poistui kokouksesta klo 17.36.

Lisämääräraha vuoden 2021 talousarvioon

Perltk 05.10.2021 § 84 Valmistelija(t): perusturvajohtaja Tuula Kotimäki, puh. 0400 393 009, talous- ja hallintosihteeri Henna Breilin, 040 5908 235

Toivakan kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2021 talousarvion kokouksessaan 14.12.2020 § 86. Talousarviossa sitovia eriä ovat tuloyksikköjen toimintatulojen ja toimintamenojen erotus eli toimintakate. Perusturvan toimialan talousarvion 2021 ulkoiset toimintakulut ovat 8 367 355 euroa ja toimintatuotot 115 000 euroa. Ulkoinen toimintakate on 8 151 105.

Perusterveydenhuollon toimintakulut on huomioitu Keski-Suomen Seututerveyden 28.10.2020 kuntakierroksella Toivakalle esittämän talousarvion mukaisesti. Asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä ovat Toivakan 2021 talousarviossa 1 615 745 euroa.

Keski-Suomen seututerveyskeskuksen osavuositarkastuksessa Toivakan kunnan hoitopalvelujen toteutunut käyttö ajalla 1-8/2021 on 84,4 %.

Hoitopalvelujen toteutuneen käytön vertailu kiinteään kuukausilaskutukseen

- toteutuneet suoritteet kerrottuna tuotteiden voimassaolevilla kuntalaskutushinnoilla
- asiakaspalvelujen ostot ja lääkinnällisen kuntoutuksen ostopalvelut kauttalaskutuksena
- koronaepidemian hoitopalvelut sisältyvät toteutumaan mutta eivät talousarvioon

TOIVAKKA	TA 2021 euroa	ARVIO 2021-08 euroa	TA-TOT %
Avoterveydenhuolto	922 911	791 556	85,8 %
Sairaalahoito	341 321	338 236	99,1 %
Suun terveydenhuolto	351 513	233 286	66,4 %
Perusterveydenhuolto yhteensä	1 615 745	1 363 078	84,4 %
josta koronan hoitopalvelut		164 032	

Avoterveydenhuollossa asiakasmäärät olivat kasvaneet 39,8 %, suoritteet 31,9 % ja käynnit 31,4 % verrattuna samaan ajanjaksoon vuonna 2020. Sairaalahoidon asiakasmäärät olivat kasvaneet 11,8 %, suoritteet 10,2 % ja hoitopäivät 18,5 % verrattuna edellisvuoteen. Suun terveydenhuollon asiakasmäärät olivat kasvaneet 20,1 % ja suoritteet 26,5 % edellisvuoteen verrattuna.

Vuoden 2021 talousarvion ylitys on arviolta 400 000 € (sisältää koronan hoitopalvelut). Valtion on määrä korvata kunnille koronan hoitopalveluja

vuonna 2021, mutta korvausten suuruus ei ole vielä tiedossa.

Lisämäärärahan vaikutus kunnan talousarvioon:

	TA 2021	Lisämääräraha
Toimintatuotot	1 796 060	1 796 060
Toimintakulut	-15 852 487	-16 252 487
Toimintakate	-14 056 427	-14 456 427
Vuosikate	1 203 327	803 327
Tilikauden tulos	319 597	-80 403

Ehdotus: Perusturvalautakunta esittää hallitukselle ja edelleen valtuustolle 400 000 €:n lisämäärärahan myöntämistä perusterveydenhuoltoon vuodelle 2021.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimenpiteet: Jatkokäsittelyyn kunnanhallitukseen.

Valvottujen tapaamisten yhteishankinta

Perltk 05.10.2021 § 85 Valmistelija(t): perusturvajohtaja Tuula Kotimäki puh. 0400 393 009

Keski-Suomen kunnat ovat sitoutuneet Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaan. Perheoikeudellisten palveluiden tuottaminen alueellisena yhteistyönä on hankeohjelman yksi toimenpide. Alueellisen palvelun tavoitteena on tuottaa asukkaille yhdenvertaista palvelua, nopeuttaa palveluun pääsyä, mahdollistaa joustavuus toimipisteiden valinnassa sekä turvata riittävä asiantuntijuus. Toivakan kunnan perusturvalautakunta on hyväksynyt (29.9.2020 § 55) perheoikeudellisten palveluiden tuottamisen lastenvalvojapalvelun osalta alueellisena yhteistyönä 1.1.2021 alkaen.

Kuntalain 54§:n mukaisen sopimuksen lastenvalvojan viranomaistehtävien hoitamisesta on tehnyt Hankasalmi, Viitasaari, Pihtipudas, Saarikan kuntayhtymä, Keuruu, Äänekoski, Muurame, Joutsa, Luhanka, Multia, Petäjävesi, Uurainen ja Toivakka. Kuntasopimukseen on kirjattu, että mukaisten valvottujen tapaamisten ja adoptionevannon hoitaminen valmistellaan erikseen ja palveluiden siirto sovitaan myöhemmin pääsopimuksen erillisellä liitteellä.

Hankasalmi, Wiitaunioni, Saarikka, Keuruu, Äänekoski, Muurame, Joutsa, Luhanka, Multia ja Petäjävesi ovat ilmoittaneet halukkuutensa osallistua alueelliseen kilpailutukseen ja laajentaa sopimusta valvottujen tapaamisten tehtävien hoitamiseen. Tuettujen ja valvottujen tapaamisten sekä valvottujen vaihtojen kilpailutusta on valmisteltu sopimuskuntien kanssa yhteistyössä ja se toteutetaan alueellisena kilpailutuksena marras-joulukuussa 2021. Tavoitteena on, että alueellinen toiminta käynnistyy 1.4.2022.

Tuettujen ja valvottujen tapaamisten sekä valvottujen vaihtojen järjestämisestä säädetään sosiaalihuoltolaissa (2014/1301 27 §) ja laissa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (1983/361 9 §).

Vanhemmat voivat sopia, että lapsen ja vanhemman väliset tapaamiset toteutetaan tuettuina tai valvottuina taikka että tapaamiset aloitetaan ja lopetetaan valvotusti. Sosiaalilautakunta voi vahvistaa sopimuksen, jos tuki tai valvonta on tarpeen lapsen edun kannalta perustellusta syystä. Tapaamiset voidaan vahvistaa valvottuiksi vain, jos tapaamisten tukeminen tai valvottu vaihdot eivät riitä turvaamaan lapsen etua. Samoin edellytyksin kuin sosiaalilautakunta voi vahvistaa sopimuksen, tuomioistuin voi päättää, että tapaamiset toteutetaan tuettuina tai valvottuina taikka valvottuina vaihdoin.

Perheoikeudellisella yksiköllä on toiminnan käynnistyessä kiinteät toimipisteet Jyväskylässä ja Äänekoskella sekä asiakasvastaanottopäiviä

Keuruulla, Viitasaarella, Saarijärvellä, Uuraisilla sekä Joutsassa. Yksikössä on yksikön esihenkilö, sosiaalityöntekijä-lastenvalvojia, toimistosihteeri sekä palveluohjaaja. Tuettujen ja valvottujen tapaamisten sekä valvottujen vaihtojen tehtävien hoitamiseen tarvitaan toinen palveluohjaaja, kun palvelu laajenee alueelliseksi. Palveluohjaajat ohjaavat ja neuvovat valvottujen tapaamisten asiakkaita sekä tekevät asiakaskohtaiset palvelu- ja maksupäätökset. Palveluohjaajat tekevät kiinteää yhteistyötä tapaamispaikkojen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa. Valvottujen tapaamisten tehtävien hoitamisen laajentuessa alueelliseksi toiminnaksi palveluohjaajan tulee tehdä tiivistä yhteistyötä sopimuskunnan sosiaalitoimen kanssa, kun tapaamisten valvonnan asiakkuudet siirtyvät alueelliseen yksikköön. Palveluohjaajilla on paljon kontakteja sekä asiakkaiden että heidän lakiavustajiensa kanssa. Tapaamispaikkatyössä tehtävien asiakasasiakirjojen välittäminen työllistää palveluohjaajia.

Toiminnan laajenemisesta syntyvät kustannukset jaetaan kuntien kesken suhteutettuna asukaslukuun. Toivakan kunnan osalta vuosikustannuksien on arvioitu olevan 5 306,39 euroa (kustannukset vuodelle 2022 yhdeksän kk:n ajalta 3 979,79 euroa).

Liitteet:

Vuoden 2022 toiminnan kustannusarvio

Valtakirjapohja

Ehdotus:

Perusturvalautakunta hyväksyy sopimuksen valvottujen tapaamisten yhteishankinnasta ja valtuuttaa perusturvajohtajan allekirjoittamaan valtakirjan hankintayhteistyöstä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimenpiteet:

Pk-ote: Jyväskylän kaupunki

Liitteet

- Liite 1 Kustannuslaskelma
- Liite 2 Kustannuslaskelma/valvottujen tapaamisten yhteishankinta
- Liite 3 Valtakirja_valvotut tapaamiset_yhteishankinta
- Liite 4 Valtakirjapohja

Perusturvalautakunta

§ 86

05.10.2021

Muut asiat

Perltk 05.10.2021 § 86

Ei Muita asioita

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Muutoksenhakukielto

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: § 78-81, 83-86
	Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. § , valituskiellon perusteet:

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimus- viranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi hakea oikaisua: § 82 Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Toivakan perusturvalautakunta Iltaruskontie 2, 41660 Toivakka kirjaamo@toivakka.fi Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävillä yleisessä tietoverkossa (pvm).
Oikaisuvaatimusosoitus	Oikaisuvaatimuksen saa tehdä (asianosainen) se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, sekä kunnan jäsen.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: - päätös, johon muutosta haetaan - muutosvaatimus perusteineen - oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, osoite- ja yhteystiedot sekä allekirjoitus (vaatimuksen tekijän tai sen laatijan) Oikaisuvaatimuksen liitteet: - päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä - selvitys päätöksen tiedoksiannosta tai muusta valitusajan alkamisajankohdasta - asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksessa halutaan vedota

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja valitus aika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen. Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite: Hämeenlinnan hallinto-oikeus Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna Puhelin 029 56 42200 / vaihde Telekopio 029 56 42269 Sähköposti hameenlinna.hao@oikeus.fi Kunnallisvalitus, valitus aika 30 päivää § Hallintovalitus, valitus aika 30 päivää § Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän
--	--

	kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsämän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävillä yleisessä tietoverkossa (pvm). Valitusaikaa laskettaessa ei tiedoksisaantipäivää oteta huomioon. Jos valitusajan viimeinen päivä ei ole hallinto-oikeuden työpäivä, voi valituksen vielä jättää hallinto-oikeuteen seuraavana työpäivänä. Valituksen voi toimittaa myös sähköisesti. Valituksen on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä klo 16:15 mennessä, riippumatta siitä toimitetaanko valitus postitse vai sähköisesti.
Valitusoikeus	Kunnallisvalituksen saa tehdä: 1) se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) ja 2) kunnan jäsen. Hallintovalituksen saa tehdä vain asianosainen asioissa, joissa kunnan viranomaisen toimivalta perustuu erityislainsäädäntöön.
Valitusperuste	Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Hallintovalituksen saa tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella.
Valituskirjelmä	Valituskirjelmässä on ilmoitettava - valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutoksenvaatimusperusteet Valituskirjelmä on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan nimi, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjelmään liitetään päätös josta valitetaan, alkuperäinen tai jäljennöksenä sekä todistus päivästä, josta valitus aika alkaa.
Oikeudenkäyntimaksu	1.1.2019 lukien oikeudenkäyntimaksu on 260 €.